

Життя в епоху змін

Один китайський мудрець сказав: «Не дай Боже вам жити в епоху змін!». Сказано більш як тисячу років тому... Але актуально й досі. Людство знову ставить собі одне й те саме запитання: «За що нам усе це?». На жаль, ще нікому не вдалося одержати на нього вичерпну відповідь. Можливо, тому, що запитання неправильно сформульоване. Не «за що нам усе це», а «для чого нам усе це». Адже це випробування вимагає від кожного з нас глибокого аналізу ситуації й чесного пошуку рішень. Тільки в разі досягнення успіху ми маємо право розраховувати на перехід на новий якісний рівень.

Лія ПАВЛОВА
(Крим)

38

Що турбує сьогодні громадян України в Криму?

Почнемо з короткого інтерв'ю з тими, хто Батьківщину не обирає, не здає, хто вірний їй і відданий до кінця. Це звичайні люди, які створюють блага. Це вони, не покладаючи рук, будували по цеглинках державу, відстоювали справедливість і вірили в краще майбутнє. Були на їхньому шляху лихі 90-ті, «човникові» бої за життя й благополуччя родини. Вони сміливо підкорили вершини, не боячись упасти.

Усе пережили: і рекет, і рейдерство, і ненаситність олігархів. У їхній пам'яті – велике і яскраве життя, як старе й добре кіно.

Сьогодні «острів'яни»-українці знову постали перед вибором: іти далі чи не йти. Всі розуміють, що зупинка до смерті подібна й на цьому нелегкому шляху можливі нові важкі випробування. Але кримчани твердо вірять, що все буде добре, по-божому й по-людському.

Як вони реагують на останні події, які думки крають їхні душі?

ОЛЬГА УСЕНКО, підприємець, 62 роки, Феодосія:

– Непокоїть відсутність вільного спілкування із друзями, котрі живуть і працюють у центральних областях України, можливі труднощі при перетинанні кордону.

ДМИТРО ПІДДУБНИЙ, підприємець, 30 років, Сімферополь:

– Ми готові до виходу на російський ринок, є конкурентоспроможні пропозиції, але турбує невизначеність із переходом у правове поле Росії.

Через це в роботі спостерігається застій. Певен, таке становище швидко зміниться й ми знову працюватимемо у звичайному режимі.

ЛЮДМИЛА ПЕТРЕНКО, підприємець, 67 років, Красноперекіпськ:

– Ми стурбовані можливим розривом торговельних зв'язків із постачальниками з України. Шкода, якщо перервуться взаємовигідні відносини з нашими партнерами по той бік Турецького валу.

В'ЯЧЕСЛАВ КОЛІСНИК, фермер, 55 років, Севастополь:

– У мене четверо дітей і головне питання, яке хвилює, – чи будуть виправлені помилки колишньої влади щодо незаконної приватизації землі, бо від цього залежить розв'язання житлової проблеми моєї родини.

ОЛЬГА СКРИГЛЕНКО, підприємець, 55 років, Севастополь:

– Мій бізнес залежить від приїзду гостей з Росії, України й Білорусії. Турбують можливе введення візового режиму, обов'язкова наявність суми в 400 гривень й інші обмеження – це не збільшить кількості гостей.

ОЛЕНА НИКОНЕНКО, пенсіонерка, 55 років, Сімферополь:

– Я люблю свою Батьківщину, і все своє життя працювала в ім'я її процвітання. Була й залишаюся законослужняною громадянкою і вірю, що в Україні все зрештою налагодиться й мої онуки житимуть й пишатимуться своєю країною. Але в мене є запитання: «Чому в моїй Україні влада з такою легкістю відмовилася виплачувати своїм громадянам пенсії на «окупованій території»? Виходить, якби не «окупанти», ми б уже голодували?»

ГАЛИНА САВЧЕНКО, педагог, 67 років, Севастополь:

– Моя батьківщина – континентальна Україна. Там живуть мама, родичі. Турбує те, що доведеться, в разі потреби, їхати на батьківщину в об'їзд, через Керч. Потрібний вільний виїзд, а не нові перешкоди.

МИКОЛА ШУЛЬГА, підприємець, 56 років, Ялта:

– Обурює введення обмежень на послуги пошти. Хотів відправити в Київ важливий лист по роботі, але на пошті сказали, що спочатку він піде в Москву, а лише потім – в Україну. І це забере більш як два тижні! Кому потрібні такі послуги?

ІННА ОХРИМЧУК, підприємець, 55 років, Севастополь:

– Турбують проблеми із закриттям банків. Узято кредит, банк зачинено, внески за кредитом платити ніде: банки, що працюють, приймають платежі тільки за своїми кредитами. Як бути? Боржником ніколи не була й бути ним не збираюся, але найближче відділення нашого банку – в Херсоні! Туди точно не поїду. Не близький світ.

За даними Нацбанку, загальна сума заблокованих активів Головного управління НБУ в Криму становить близько 4,6 мільярда гривень, зокрема готівкою на 3,9 млрд. грн. Тим часом, соціальні виплати проводилися вчасно й у повному обсязі з урахуванням підвищення порівняно з рівнем виплат у Російській Федерації.

Кримське питання стає дедалі глобальнішим і починає охоплювати всі сфери життя.

Точна кількість кримчан, які виїхали на материк, невідома. Міністр соціальної політики Людмила Денисова під час виступу у Верховній Раді 25 березня повідомила про 3608 переселенців із Криму. Раніше депутат Верховної Ради, колишній голова Меджлісу кримських татар Мустафа Джемілев казав про 5000 переселенців. Міністерство оборони повідомляло про 4100 кримських військових з родинами. Хоч би як там було, йдеться про тисячі людей.

Вони відразу зустрічаються не тільки з побутовими труднощами на новому місці проживання, а й із проблемами при здійсненні фінансових операцій. Зокрема, нині багато банків переглянули свою кредитну політику й почали відмовляти клієнтам із кримською пропискою у видачі позик. При цьому рівень доходів потенційного позичальника не має ніякого впливу на цей процес.

З такою проблемою зіштовхуються й ті, хто давно живе на материк, але має в паспорті кримську реєстрацію. «Хотів купити смартфон у кредит, у супермаркеті були представники трьох банків – «Привата», «Ренесансу» і «Укрсиббанку». Усі по черзі відмовили. Сказали, що тепер у банках діє заборона на видачу кредитів людям з реєстрацією в Криму.

Банкіри пояснюють свою політику невизначеним юридичним статусом півострова.

**Кредитування
заборонено**

«У Криму кредитний процес повністю припинений. Та й кредитування клієнтів із кримською пропискою на материковій частині України поєднане з невідповідно високими ризиками, – каже голова наглядової ради «Банку Національний кредит» Андрій Оністрат. – Клієнт може одержати споживчий кредит у відділенні, яке не відповідає місцю прописки.

Однак скорингова модель дає таким клієнтам менший бал. А отже, й імовірність одержання позитивного рішення нижча».

«Крим не має визначеного статусу в банків. Багато з них згорнули там свій бізнес, тому що забагато невідомих чинників, наприклад, незрозуміло, куди звертатися у випадку виникнення форс-мажорів».

Банкіри дуже вибірково ставляться до потенційних позичальників ще й тому, що нині масове кредитування фактично заморожене. За даними Нацбанку, в першому кварталі загальний роздрібний кредитний портфель у гривні скоротився на 342 млн. гривень, тоді як за аналогічний період минулого року він виріс на 3,8 млрд. гривень, а 2012 року – на 2,2 млрд. гривень.

«Сьогодні масове кредитування припинене. Банк планує відновити надання цільових кредитних продуктів – бланкових кредитів – відповідно до політики НБУ.

Юристи визнають, що видача кредитів є правом банків, а не їхнім обов'язком. Тому фінустанови можуть відмовляти в цьому будь-яким позичальникам, орієнтуючись винятково на свої внутрішні правила.

Єдине питання, яке може виникнути – це зміна громадянства. Але й тут банки, провівши ідентифікацію клієнта,

не мають права відмовляти йому в обслуговуванні за укладеними угодами. А що стосується видачі кредитів, то банк може відмовити в цій послугі. Обов'язок банку видати кредит при його небажанні це робити чинним законодавством не передбачений», – пояснює старший партнер адвокатської компанії «Кравець і Партнери» Ростислав Кравець.

Найстрашніше, що може нашкодити двом братнім народам на багато століть уперед, – це зростаюча ненависть, божевільна істерія з бажанням один одного передушити, перестріляти, спалити! Ті, хто маніпулює сьогодні ситуацією й людьми, досягли свого – усі пересварилися з усіма через потоки неправди, що приводить до нагнітання агресії!

Мало хто знає про мету сьогоденної інформаційної війни – треба все втопити в ненависті й крові. Ніхто не вчить народ методології роботи з інформацією. Є факт. Це інформація першого рівня. Факт завжди нейтральний – це подія.

Є другий рівень – сприйняття факту. Це вже суб'єктивно. Залежить від освіти, знань, досвіду й багатьох інших суб'єктивних поглядів того, хто бачить факт. Третій рівень – думка про факт або подію. Це ще далі від істини, тому що перекручене сприйняття підсилюється ставленням до цієї події того, хто висловлює думку.

Переказ чиєсь думки – це вже сміття, а не важлива інформація. Тому що там іноді суті події взагалі вже немає.

А вже обговорювати емоції від чиєсь думки про сприйняття кимсь події – взагалі порожнє заняття...

Сьогодні спостерігається поголовне закидання один одного незначними посланнями й чиймись висловлюваннями, через які люди готові рвати один одного. Хочеться крикнути: «Зупиніться! Навчіться відрізняти значиму інформацію від її інтерпретації – не давайте себе ошукати!».

Нехай максимальна кількість людей задумається над тим, що світлина й коментар до неї не завжди пов'язані. І життя не визначається одним днем, одним залпом, одним бажанням. Є істина, вона завжди до рожча. І є Бог, перед яким усі рівні.

